

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2017-3-77 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 18-02/10-6
Karar Tarihi : 11.01.2018

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK, Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER: Evrim Özgül KAZAK, Çiğdem Gizem OKKAOĞLU,
Cansu TOPAK KORKMAZ

C. BAŞVURUDA

BULUNAN :- Re'sen.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - İstanbul Ticaret Odası
İstanbul Ticaret Odası Merkez Bina Reşadiye Cad.
34112 Eminönü / İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** İstanbul Ticaret Odası tarafından alınan 'Yemek Çekleri İskonto Oranları Hakkında Uyulması Zorunlu Mesleki Karar'ın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** İstanbul Ticaret Odası tarafından alınan 'Yemek Çekleri İskonto Oranları Hakkında Uyulması Zorunlu Mesleki Karar'ın 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal edip etmediği re'sen değerlendirilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 14.11.2017 tarih ve 8323 sayı ile intikal eden yazısında; üyeleri olan restoranların yemek kartlarının amaç dışı kullanılmasından ve yemek çeki firmalarının üye işyerlerine yüksek komisyon oranı uygulamasından uzun süredir şikâyetçi oldukları belirtilmiş ve bu sorunların çözülebilmesi için "Yemek Çekleri İskonto Oranları Hakkında Uyulması Zorunlu Mesleki Karar'ın (Zorunlu Mesleki Karar) alındığı belirtilmiştir.
- (4) İTO tarafından alınan Zorunlu Mesleki Karar'ın değerlendirildiği 17.11.2017 tarih ve 2010-3-8/BN-3 sayılı Bilgi Notu'nun görüşülmesi sonucunda, 23.11.2017 tarih ve 17-38/612-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (5) İlgili karar uyarınca düzenlenen 02.01.2018 tarih ve 2017-3-77/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (6) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; dosya konusuna ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı, öte yandan İTO'ya Zorunlu Mesleki Karar'ın geri alınmasına yönelik olarak aynı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş gönderilmesi ve İTO'nun söz konusu kararı geri aldığı üyelerine bildirmesi gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Yemek Kartı Pazarına İlişkin Genel Bilgiler

- (7) Yemek kartı piyasasının işleyişine ilişkin bilgiye ve yemek kartı piyasasına özgü bazı kavramlara aşağıda yer verilmiştir.
- Yemek Kartı:** Bir işyerinde istihdam edilen çalışanlara restoranlarda nakit, kredi kartı vs. gibi ödeme araçları haricinde yemek yeme imkânı sunan kartlara verilen addır. Eskiden “yemek çeki” olarak adlandırılan ve bir koçan halinde çalışanlara verilen bu kartların yerini günümüzde kredi kartına benzeyen kartlar almıştır.
  - Yemek Kartı Firması:** Yemek kartı hizmetini veren teşebbüslere verilen addır. Halihazırda bu alanda faaliyet gösteren firmalar Sodexo Avantaj ve Ödüllendirme Hizmetleri A.Ş., Edenred Kurumsal Çözümler A.Ş., Multinet Kurumsal Hizmetler A.Ş., Winwin Hizmet Yönetimi Sanayi ve Ticaret A.Ş., Set Kurumsal Hizmetler A.Ş. ve Metropal Kurumsal Hizmetler A.Ş.'dir.
  - Müşteri:** Yemek kartı hizmeti veren firmalarla “hizmet sözleşmesi” imzalayarak çalışanlarının bu hizmetlerden yararlanmasını sağlayan kurum ya da kuruluşlardır. Müşteriye örnek olarak Ankara Büyükşehir Belediyesi, Garanti Bankası, Türk Telekomünikasyon A.Ş. verilebilir.
  - Üye işyeri:** Yemek kartı sistemi içerisinde bulunan ve yemek kartları karşılığında kullanıcılara yemek ve tüketime hazır gıda hizmeti sunan restoran türü işyerleridir. Üye işyerleri aynı anda bütün yemek çeki firmaları ile anlaşma imzalayabilmektedir. Bu nedenle üye işyerlerinde genel olarak birden fazla yemek kartı geçerli olmaktadır.
- (8) Bu tanımlarla bağlantılı olarak yemek kartı sisteminin işleyişi şu şekilde özetlenebilecektir: Yemek kartı firmaları; personeline yemek kartı vermek isteyen müşterilerle hizmet sözleşmesi akdedebilmek, yemek çeki kullanmayan potansiyel bir müşteriyi sisteme dâhil edebilmek, mevcut müşteriyi elde tutmak, rakip firma ile çalışan müşteriyi kendisiyle çalışmaya ikna etmek amacıyla hedef müşteriye iskonto ve ödeme kolaylıkları sağlayarak tekliflerde bulunur. Her ne kadar müşterilerin seçim yaparken yemek kartı firmasının sistemi içerisinde yer alan restoranları (popülerliğini, iş yerine yakınlığını vs.) dikkate alacağı kabul edilse de, pazarın bugün geldiği noktada, yemek kartı firmalarının benzer yaygınlıkta olmaları sebebiyle, müşteriler genellikle kendisine teklif yapan yemek kartı firmaları arasında iskonto oranı en yüksek olan ve en çok ödeme kolaylığı sağlayan yemek kartı firmasıyla hizmet sözleşmesi imzalamaktadır.
- (9) Hizmet sözleşmesi akdedilen müşteriler, belirli bir ay için ne kadar yemek çeki talep ettiklerini yemek kartı firmasına iletirler. Yemek kartı firması bu siparişe göre yemek kartlarını hazırlar ve müşterilere iletir. Müşteriler, yemek kartlarını kendi personeli olan kullanıcılara sunar. Kullanıcılar bu sayede yemek kartı firmalarının anlaşmalı olduğu tüm üye işyerlerinde karta yüklenen bedel kadar gıda ürünü tüketme olanağına sahip olurlar.
- (10) Diğer taraftan, yemek kartı firmaları müşterilere yakın restoranlar başta olmak üzere, işyerlerinin bulunduğu bölgelerdeki restoranlar ile anlaşma yaparlar. Yemek kartı firması bu restoranlardan anlaşma yaptığı müşteri adına getireceği kullanıcı üzerinden komisyon talep eder. Anlaşma sağlandığı durumda, ilgili restoran, yemek kartı firmasının sistemine dâhil olur. Restoranlar, daha çok kullanıcıyı çekmek için aynı anda birden fazla yemek kartı firmasının sistemine katılmaktadır.
- (11) Üye işyerleri, kullanıcılara sağladığı yemek hizmetinin toplam bedelinden yemek kartı firmasının alacağı komisyon düşüldüğünde kalan tutarı, yemek çeki firmasının anlaşmalı olduğu bankadan temin eder. Söz konusu ödeme, üye işyerlerine bankaya teslim ettikleri yemek çekleri karşılığında banka aracılığıyla ortalama 15 günde bir yapılır.

I.2. Hakkında Öneraştırma Yürütölen Taraf: İTO

- (12) İTO; İstanbul ilinde kurulmuş, kayıtlı 400.000 üyesine hizmet veren bir ticaret odasıdır. Temeli 1838 yılında Ziraat ve Sanayi Meclisi'nin kurulmasına dayanan İTO, 1925 yılında yürürlüğe giren Ticaret ve Sanayi Odaları Kanunu ile birlikte tüzel bir kişilik kazanmış ve 1952 yılında bugünkü halini almıştır.
- (13) Ülkemizde *“ticaret ve sanayi odaları, ticaret odaları, sanayi odaları, deniz ticaret odaları, ticaret borsaları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin kuruluş ve işleyişine ilişkin esaslar”* 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu (5174 sayılı Kanun) ile belirlenmektedir.
- (14) 5174 sayılı Kanun'un "Odalar" başlıklı 4. maddesi uyarınca İTO; *“üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslekî disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak ve bu Kanunda yazılı hizmetler ile mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde”* bir meslek kuruluşu olup, aynı Kanun'un 12. maddesinde görevleri sayılmıştır.
- (15) 5174 sayılı Kanun'un 13-22. maddeleri odaların çalışma usulleri ve organlarını düzenlemektedir. Bu çerçevede İTO, biri seçimle, diğeri ise atamayla kurulan iki ana yapıdan mevcuttur. Seçimle kurulan yapı 81 meslek grubunu temsil eden meslek komiteleri ile meclis, yönetim kurulu ve disiplin kurulundan; atamayla kurulan yapı ise genel sekreter, genel sekreter yardımcıları ve koordinatörlüklerden oluşmaktadır.

I.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

I.3.1. Yapılan Tespitler

I.3.1.1. İlgili Mevzuat

- (16) 5174 sayılı Kanun'un odaların görevlerine ilişkin 12. maddesinin (g) bendi uyarınca odalar *“üyeleri tarafından uyulması zorunlu mesleki karar”* alabilmektedir. Uyulması zorunlu mesleki kararlara ilişkin usul ve esaslar 12.09.2005 tarih ve 25934 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Oda Muamelat Yönetmeliği ile düzenlenmiştir. Oda Muamelat Yönetmeliği'nin 'Uyulması Zorunlu Mesleki Kararlar' başlıklı 47. maddesine göre: *“Odalar, mesleki disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak, mesleki faaliyetleri kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini ve oda gayelerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla belli bir meslek grubuna veya tüm üyelere yönelik olarak gerekli gördükleri bütün konularda, özellikle; madde ve mamullerin taşıması, bilerek eksik mal teslimi, kalite bozuklukları, haksız rekabet, fikri ve sınai mülkiyete tecavüz, ölçü ve tartı sistemlerine uymama, ticari ve sınai faaliyetlerde üçüncü şahıslara zarar vermeye yönelik her türlü işlem, teşebbüs ve uygulama ile benzeri hallerin önlenmesi konularında mesleki kararlar alabilir.”*
- (17) Oda Muamelat Yönetmeliği'nin 47. maddesine göre ayrıca, *“Üyeler mesleki kararlara uymak zorundadır. Bu kararlara uymayanlar hakkında Oda ve Borsa Üyelerine Verilecek Disiplin ve Para Cezaları ile Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılır.”*

I.3.1.2. Dosya Konusu Zorunlu Mesleki Karar

- (18) İTO Meclisi'nin 135262 sayılı kararıyla 10.08.2017 tarihinde alınan Zorunlu Mesleki Karar uyarınca *“yemek kartı firmalarınca bu kartları kullanan işletmelere iskonto verilmeyecek ve aynı zamanda kartları kullanan işletmeler yemek çeki firmalarından iskonto talep etmeyecektir”*. Aksi durumda İTO, üyelerine cezai yaptırım uygulayabilecektir.

18-02/10-6

- (19) Öneri kapsamında İTO'dan bilgi talep edilmiş, gelen cevabi yazılar Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Buna göre; İTO üyesi restoranlar yemek kartlarının amaç dışı kullanılmasından ve yemek çeki firmalarının üye işyerlerine yüksek komisyon oranı uygulamasından uzun süredir şikâyetçidir. İTO'ya göre;
- 200.000'i aşkın noktada 5.000.000 kişinin kullandığı yemek kartları, kayıtlı ekonomiye katkı sağlayan önemli bir ödeme aracı olmakla birlikte, yemek kartı firmalarının restoran işletmelerine uyguladığı yüksek komisyon oranları ve yemek kartlarının restoran dışında akaryakıt istasyonları gibi noktalarda amaç dışı kullanımı restoran ve yiyecek-içecek işleri ile iştigal eden üyelerini zor duruma düşürmektedir.
  - Yemek kartlarında uygulanan ve %10'u bulan yüksek komisyon oranları nedeniyle üyelerinin ticari şartları ağırlaşmış, işletme maliyetleri yükselmiştir. Bu durum dolaylı olarak enflasyon artışına sebep olmaktadır.
  - İTO'nun restoran ve yiyecek içecek hizmetleri meslek grubuna kayıtlı olan 16.000 işletmesi yüksek komisyon oranları nedeniyle yüksek maliyetlere katlanmak zorunda bırakılmaktadır.
- (20) İTO tarafından ayrıca, yemek kartına ilişkin sorunların çözümlenmesi için restoranlar ile yemek kartı firmalarının bir araya getirildiği toplantılar gerçekleştirilerek bir yol haritası belirlenmeye çalışıldığı ve yemek çeki firmalarınca yemek çeki kullanan firmalara iskonto verilmemesi ve restoranlardan alınan komisyonun %3,5 oranını geçmemesi yönünde Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine ilave yapılması yönünde Başbakanlık, Maliye Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü nezdinde girişimlerde bulunulduğu belirtilmiş ancak sorunun çözümüne yönelik herhangi bir sonuca ulaşılamadığı ifade edilmiştir.
- (21) Konu ile ilgili olarak İTO tarafından yapılan yazışmalar incelendiğinde, komisyon oranlarıyla ilgili yasal bir düzenlemenin yapılmasının istendiği, bu çerçevede Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin (Sıra No: 382) 'Yemek Çeklerinin Kullanımı'yla ilgili 1. maddesinin ikinci bendindeki *"Yemek çekleri işverenlerce istihdam edilen personelin yemek ihtiyacının karşılanması amacıyla kullanılacaktır."* ibaresine *"Yemek çeki firmalarınca, yemek çeki/yemek kartı kullanan firmalara iskonto verilemez. Restoranlar/lokantalar tarafından yemek çeki firmalarına verilen komisyon %3,5 oranını geçemez."* hükmünün eklenmesinin talep edildiği görülmektedir.
- (22) İTO'nun yemek çeklerinde kullanılan komisyon oranlarının yasal düzenleme ile belirlenmesi yönündeki taleplerini içeren 08.01.2014 tarih ve 3012 sayılı yazısına istinaden; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü tarafından İTO'ya gönderilen 21.01.2014 tarihli cevabi yazıda; *"(..) 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un sadece mal ve hizmet piyasasında her türlü tüketici işlemine uygulanabilir olması nedeniyle taraflardan birinin tüketici olması gerektiği, yemek çeki komisyon oranları ile ilgili esnaf ve tacir arasında yaşanan uyuşmazlığın anılan Kanun kapsamında değerlendirilemeyeceği, dolayısıyla Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü'nün yapabileceği bir işlem olmadığı"* ifadelerine yer verilmiştir.
- (23) Söz konusu yazılardan ayrıca, konu ile ilgili olarak İTO'nun 22.02.2016 tarihinde Maliye Bakanlığı nezdinde de bir girişimde bulunduğu, Maliye Bakanlığı tarafından kendilerine gönderilen 03.05.2016 tarihli cevabi yazıda ise *"...organizasyon firmalarının, lokanta ve restoranlardan aldıkları komisyon oranının belirlenmesine veya yemek kartlarını satın alan işletmelere iskonto vermelerinin engellenmesine yönelik bir düzenleme yapılmasının Bakanlığın yetki alanı itibarıyla mümkün olmadığı"* ifade edildiği görülmektedir.

- (24) İTO'dan gelen bilgilerde; yemek kartı sektörünün farklı oyuncularının bir araya getirildiği toplantılarda; restoranlardan talep edilen yüksek komisyon oranlarının temel sebebinin, çalışanlarına iştir bedeli olarak yemek kartı sağlayan firmaların yemek kartı temin ettikleri firmalardan yaklaşık %7 iskonto almaları olduğunun anlaşıldığı, dolayısıyla yemek kartı firmalarının iskontodan kaynaklanan maliyeti restoranlara komisyon olarak yansıttığı, bu sayede yemek kartlarını iskonto ile alan firmaların çalışanlarının iştir bedelleri üzerinden haksız bir kazanç sağladığı, bu haksız kazancı da restoranların sırtladığı, bu sebeple, çalışanlarına iştir bedeli olarak yemek kartı veren firmalara, bir diğer deyişle müşterilere iskonto verilmediği takdirde, restoran işletmelerinden talep edilecek yemek kartı komisyon oranlarının %3-4 gibi makul seviyelere düşebileceğinin öngörüldüğü ifade edilmiştir.
- (25) Tüm bu gelişmeler üzerine, yukarıda yer verilen gerekçeler ile İTO tarafından; İstanbul Sanayi Odası'nın da olumlu görüşü alınarak Oda Meclisinin 10.08.2017 tarih ve 56 sayılı kararı ile yürürlüğe girmek üzere, İTO Meclisinin 135262 sayılı kararıyla yemek çekleri iskonto oranları hakkında uyulması zorunlu bir mesleki karar alınmış ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine, Gümrük ve Ticaret Bakanlığına, yiyecek iştir sektörde faaliyet gösteren işletmelerle ilgili tüm dernek ve federasyonlara, yemek çeki firmalarına iletilmiştir.
- (26) Dosya içeriğinden, Zorunlu Mesleki Karara uyulmamasının müeyyidesinin; Oda ve Borsa Üyelerine Verilecek Disiplin ve Para Cezaları ile Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu Hakkında Yönetmeliğin disiplin suç ve cezalarının düzenlendiği 5. maddesinin (a) bendi uyarınca uyarma cezası; para cezasını gerektiren fiil ve hallerin sayıldığı 17. maddenin "yetkili organlarca alınan kararlara riayet etmemek" şeklindeki (b) bendi uyarınca para cezası olduğu anlaşılmıştır. Para cezalarının miktarının düzenlendiği 18. madde uyarınca da uygulanacak para cezası yıllık aidatların beş katı tutarındadır. Para cezası verilmesi ayrıca disiplin cezası verilmesini engellemektedir.
- (27) Ayrıca, dosya mevcudu belge ve bilgilere göre; zorunlu mesleki kararların geçerlilik süresine ilişkin olarak ilgili mevzuatta herhangi bir düzenleme bulunmaması sebebiyle, dosya konusu Zorunlu Mesleki Karar yeni bir İTO Meclisi kararı ile kaldırılmadığı sürece yürürlükte kalacaktır. Bununla birlikte, kararın alındığı tarihten itibaren İTO üyelerinden herhangi bir talep veya şikâyet gelmediğinden, ilgili Zorunlu Mesleki Karar henüz hiç uygulanmamıştır.

I.3.2. Değerlendirme

I.3.2.1. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

- (28) Dosya konusunu İTO'nun, yemek çeki firmalarının bu kartı kullanan işletmelere iskonto vermemesi, söz konusu işletmelerin de iskonto talep etmemesi yönündeki zorunlu mesleki kararı oluşturmaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde "teşebbüs birliği" tanımlanmıştır. Bu bağlamda İTO, 5174 sayılı Kanun'da yer verilen amaçların gerçekleştirilmesi amacıyla oluşturulmuş bir teşebbüs birliğidir. İTO'nun ilgili kararının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi bakımından değerlendirilmesi gerekmektedir.

- (29) Yemek kartı sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler, iki farklı müşteri grubuna iki farklı ürünün sunulduğu, söz konusu müşteri gruplarının taleplerinin birbirine bağlı olduğu bir platform üzerinden faaliyetlerini sürdürmektedir. Söz konusu iki farklı müşteri grubundan ilki çalışanlarına iâşe bedeli olarak yemek kartı sunan müşteriler ve ikincisi yemek kartları karşılığında kullanıcılara yemek hizmeti sunan üye işyerleridir. Üye işyerleri ile müşterilerin talepleri ve platformdan sağlayacağı faydalar birbirleriyle ilişkilidir. Yemek kartı firmasının üye işyeri sayısını artırması, müşteri sayısını artırmasında etkili olmakta; benzer şekilde müşteri sayısının artması da üye işyeri sayısının artmasını kolaylaştırmaktadır. Bu yönleri ile yemek kartı pazarı, çift taraflı bir pazar yapısı sergilemektedir.
- (30) Çift taraflı bu pazarda, yemek kartı firmaları; müşteri portföyünü genişletebilmek için rakip yemek kartı firmaları ile iskonto oranı, müşteriye tanınan vade, yemek kartı firmasıyla anlaşması bulunan üye işyeri sayısı ve bu yerlerin müşteriye olan uzaklığı gibi faktörlerde rekabet etmektedir. Yemek kartı firmalarının üye işyeri ile olan ilişkilerinde ise üye işyerine getireceği katılımcı sayısı, üye işyerine tanıdığı vade ve üye işyerinden aldığı komisyon oranları gibi unsurlar bulunmaktadır.
- (31) Bu anlamda, yemek kartı firmaları bakımından iskontonun maliyet, komisyonların da fiyat gibi değerlendirildiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Herhangi bir yemek çeki firması için ideal olan, müşteriye mümkün olan en az iskontonun verilmesi ve o müşteri için anlaşma yapılan üye işyerinden en fazla komisyonun alınması olacaktır. Bu itibarla, yemek kartı firmalarının faaliyetleri bakımından iskonto ve komisyon oranları temel değişkenlerdir.
- (32) Yemek kartı firmaları hakkında hâlihazırda Kurul'un 15.05.2017 tarih ve 17-16/224-M sayılı kararı ile bir soruşturma yürütülmektedir.
- (33) Yemek kartı piyasasının etkin işlemesi suretiyle bu piyasadaki rekabetten beklenen faydaların sağlanabilmesi için, teşebbüslerin bu pazardaki rekabet araçları olan iskonto ve komisyon oranlarını birbirleriyle rekabet halinde ve kendi özgür iradeleriyle belirleyebilmeleri gerekmektedir. Nitekim iskonto ve komisyon oranları, yemek kartı piyasasında faaliyet gösteren teşebbüslerin rekabetinde temel unsurlardır. Söz konusu parametrelerin piyasanın normal işleyişi dışında belirlenmesi 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil edecektir. Bu itibarla, İTO'nun, yemek çeki firmalarının bu kartı kullanan işletmelere iskonto vermemesi, söz konusu işletmelerin de iskonto talep etmemesi yönündeki zorunlu mesleki kararı 4054 sayılı Kanun'a aykırıdır.
- (34) Ek olarak, odaların alabilecekleri uyulması zorunlu mesleki kararların içeriğinin düzenlendiği Oda Muameleat Yönetmeliği'nin 47. maddesinde açıkça belirtildiği üzere odalar;
- Mesleki disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak,
  - Mesleki faaliyetleri kolaylaştırmak,
  - Mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini ve oda gayelerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amaçlarıyla ve özellikle,
  - Madde ve mamullerin taşıması,
  - Bilerek eksik mal teslimi,
  - Kalite bozuklukları,
  - Haksız rekabet,
  - Fikri ve sınai mülkiyete tecavüz,
  - Ölçü ve tartı sistemlerine uymama,
  - Ticari ve sınai faaliyetlerde üçüncü şahıslara zarar vermeye yönelik işlemler
- hakkında uyulması zorunlu mesleki kararlar alabilecektir.

18-02/10-6

- (35) Bu itibarla, amacı ve özellikle uygulanabileceği durumlar birlikte değerlendirildiğinde, ilgili piyasadaki rekabet koşullarını belirlemeyi amaçlayan mevcut inceleme konusu mesleki kararın, İTO'nun uyulması zorunlu mesleki karar almak bakımından sahip olduğu yetkinin kapsamı ve sınırlarını aşan bir niteliğe sahip olduğu kanaatine varılmıştır.
- (36) Tüm bu değerlendirmeler ışığında, İTO tarafından alınan Zorunlu Mesleki Karar'ın 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil ettiği, bununla birlikte bugüne kadar uygulanmamış olması nedeniyle soruşturma açılmasına gerek olmadığı, İTO'nun söz konusu kararı geri alması ve bunu üyelerine bildirmesine yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde İTO'ya görüş gönderilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (37) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmamasına,
  - Bununla birlikte, 'Yemek Çekleri İskonto Oranları Hakkında Uyulması Zorunlu Mesleki Karar'ını geri alarak gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde üyelerine bildirmesi ve durumu Kurumumuza tevsik etmesi gerektiği, aksi takdirde hakkında işlem başlatılacağı yönünde İstanbul Ticaret Odasına, anılan Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş bildirilmesi için Başkanlığın görevlendirilmesine

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.